

De concept-vervoerovereenkomst wegvervoer van de EVO is op zich een goed initiatief om tot het nader vastleggen van de concrete contractsrelatie tussen vervoerder en opdrachtgever te komen, ter aanvulling op wetgeving en algemene voorwaarden. Een aantal bepalingen is, overigens niet verwonderlijk, te eenzijdig in het belang van de opdrachtgever opgesteld. De vervoerder dient erop bedacht te zijn bij het sluiten van soortgelijke overeenkomsten om juist deze bepalingen in meer evenwichtige zin te veranderen.

GEZAGS- VERHOUDING

In artikel 1 van het contract staat dat de afzender de uitvoering van haar transporten opdraagt aan de vervoerder. De vervoerder verbindt zich genoemde transporten te verrichten ten behoeve van de afzender.

Deze redactie kan voor de vervoerder niet acceptabel zijn, omdat hiermee een gezagsverhouding wordt verondersteld. Een vervoerovereenkomst is echter juridisch een wederkerige overeenkomst, waarbij twee juridisch gelijkwaardige partijen met elkaar een overeenkomst sluiten en over en weer verplichtingen op zich nemen. Op deze plaats zou een redactie kunnen worden opgenomen waarin wordt aangegeven wanneer de overeenkomst tot stand komt, de verplichting van de vervoerder tot het vervoer van nader omschreven goederen en de verplichting van de afzender tot betaling van aan de overeengekomen vrachtprijs.

LOOPTIJD

De looptijd van de overeenkomst wordt in het tweede artikel van het concept van de EVO omschreven. Bij nadere lezing blijkt al gauw dat dit contract niet geschikt is voor incidenteel vervoer maar alleen betrekking heeft op termijn- of duurzaam afspraken.

In dit artikel kunnen partijen een keuze maken tussen twee verschillende varianten.

EVO-VERVOERCONTRACT KRITISCH BEZIEN

Door de EVO, Eigen Vervoerders- en Verladersorganisatie, is een concept-standaardvervoerovereenkomst voor het wegvervoer opgesteld. Blijkens de toelichting op dit concept dient dit vervoerscontract als een standaardwerk te worden gezien. Een nadere kritische beschouwing van deze overeenkomst wijst uit, dat hier geen sprake is van een evenwichtig opgesteld contract.

De eerste variant, die in de toelichting de zogenaamde 'doorloopformule' wordt genoemd, betekent dat, indien partijen voor het verstrijken van de looptijd van deze overeenkomst niets doen, deze overeenkomst automatisch zal doorlopen met een nieuwe looptijd van een nog in te vullen periode.

De andere variant, die de 'beëindigingsclausule' wordt genoemd, houdt in, dat na het verstrijken van de looptijd de overeenkomst eindigt en partijen dus niet meer aan elkaar verbonden zullen zijn. De voorkeur van de vervoerder zal waarschijnlijk in de meeste gevallen uitgaan naar een doorloopformule. Hij zal er meer belang bij hebben dat overeenkomsten automatisch eindigen aan het einde van de contractstermijn. Zeker nu in de overeenkomst zelf bepalingen zijn opgenomen die het mogelijk maken om tijdens de contractsduur het tarief aan te passen aan externe ontwikkelingen, die de kostprijs beïnvloedt.

OMVANG

Onder het kopje 'omvang van het vervoer' wordt in het derde artikel de gemiddelde afname van het vervoer overeengekomen. Er zijn hier drie varianten waaruit kan worden gekozen. De drie varianten onderscheiden zich in een afname per

hoeveelheid, per aantal kilometers of per aantal gewerkte uren.

Bij alle drie de alternatieven komt het woord 'moeten' voor. Het is echter onduidelijk of met dit 'moeten' wordt bedoeld de verplichting van de afzender tot het ten vervoer aanbieden van een minimum hoeveelheid te vervoeren goederen, respectievelijk aantal te rijden kilometers, respectievelijk aantal te rijden uren, danwel dat hiermee wordt bedoeld de verplichting van de vervoerder om het vervoer van de in dit artikel genoemde gemiddelde aantallen in ieder geval uit te voeren. Het kan dus worden uitgelegd als een garantie aan de vervoerder met betrekking tot de vervoersomvang gedurende de contractperiode, maar ook als een verplichting van de vervoerder om gemiddeld deze omvang in ieder geval te vervoeren. Uit de toelichting op het contract blijkt, dat met de redactie in ieder geval een garantie van de afzender wordt bedoeld. In dat geval zou de redactie moeten worden gewijzigd in: de afzender garandeert een minimum hoeveelheid te vervoeren goederen per week/maand of jaar vanton/m3/pallets/liter, enz.

VOORWAARDEN

Het vierde artikel van het contract geeft aan welke voorwaarden buiten deze overeenkomst van toepassing zouden zijn op dit contract. Achtereen-

volgens worden genoemd de Wet Overeenkomst Wegvervoer en de Algemene Vervoercondities 1983 voor het binnenlands vervoer en het CMR-verdrag voor het buitenlandse vervoer.

Het venijn zit hem echter in de staart van dit artikel. Hierin staat dat op deze overeenkomst verder geen algemene voorwaarden van toepassing zijn.

Bij onverkorte handhaving van dit artikel zou zich voor de vervoerder een aantal problemen kunnen voordoen. Zo kan de Wet Overeenkomst Wegvervoer ook van toepassing zijn op het internationaal vervoer over de weg als aanvulling op de bepalingen van het CMR-verdrag. Het CMR-verdrag is weliswaar van dwingend recht, maar ook daarin wordt niet alles geregeld en in veel gevallen zal het dus zo zijn dat overeenkomsten tot het verrichten van grensoverschrijdend vervoer niet alleen zullen worden beheerst door het regime van het CMR verdrag, maar in aanvulling daarop ook door dat van de Wet Overeenkomst Wegvervoer. Het kan zelfs zinvol zijn om daar ook de Algemene Vervoercondities 1983 op van toepassing te verklaren. Reeds daarom is de laatste zinsnede niet aanvaardbaar voor de vervoerder. Bovendien wensen veel vervoerders met betrekking tot betalingsvoorwaarden uit te blijven gaan van de NOB betalingscondities zoals die in 1977 zijn gedeponneerd. In de rechtspraak is geble-

